

Téereb Daniel — 124 baat bi

*Ubbi Daniel 11:40 — Njàngat bu yonni ngir seet ci ni mbir yu jaar yépp
jëmandoo ak mbir yi di ñëw ci kanam*

Jeff Pippenger
2024-03-08

Nu ngi jël waxtu ngir leeral tëralin bu Daniel sarax 11, bi nuy wax ci aaya ñent-fukk. Aaya ñent-fukk mooy léppandoo ak aaya fukk ak ñeent bu Daniel sarax 8, ci xel bu yonent bi ne, leer gi Kirist, ci ni mu nekk Gaynde gi ci xeetu Yuda, ubbi woon ci atum 1798, dafa doon sukkandiku ci Daniel sarax 8 aaya fukk ak ñeent; noonu itam, leer gi mu ubbiwoon ci 1989, dafa doon sukkandiku ci aaya ñent-fukk.

Ni nuñ baaxale woon, waaye waxu nu ko ci lu matul ci benn makkaanu jëkk, bu ñuy jëfandikoo yoonu taw bi mujj bi di “rëdd ci kaw rëdd,” aaya ñeent-fukk bi mooy teg ñaari rëddi yu wuutante, ndaxte mu yor waxtu mujj gi ñeel yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi ak itam yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi.

Bu ñuy booloo waxtu mujj gi ci aaya juróom-ñeent-fukk bi, maanaam atum 1798, ak waxtu mujjam ci atum 1989, danuy gis ne Daniyeel saar juróom-ñett, aaya fukk ak ñeent, méngoo na ak Daniyeel saar fukk ak benn, aaya juróom-ñeent-fukk, ndax ñoom ñaar ñépp dañuy tegu xam-xam bi ñu ubbi ci taarixu yonent yi ñetti malaaka yi nekk ci Peeñu 14. Itam lëkkaloo nañu ndax aaya fukk ak ñeent mooy peeñu “mareh” bi ci doxalin Almasi bi di ag “feñ gu gaaw” ci kër Yàlla gi, te aaya juróom-ñeent-fukk mooy peeñu “chazon” bi ci ñaar-fukki téeméeri ak juróom-ñaar-fukki at yi ci taarixu yonent. Benn bi mooy tomb ci jamono, beneen bi mooy diirub jamono.

Benn kenn dayoo delluwaay ak settal kër Yàlla gi, ka ca des mooy yàq ak diir kër Yàlla gi. Benn kenn dayoo delluwaay ak ñaari junni ak ñetti téeméeri at, ka ca des mooy ñaari junni ak juróom-ñaar téeméer ak ñaar-fukk at. Benn kenn feeñ na ci dexu Ulai, ka ca des feeñ na ci dexu Hiddekel. Benn kenn dayoo nit, ka ca des dayoo Yàllayikóonte. Bu baaxee déggoo, aaya ñent-fukk bi, bu ñu ko boolee ak aaya fukk ak ñent bi, xóot na lool ci njàngale gu jéggi dayo. 1798 dayoo liggéeyu Yàlla, te 1989 dayoo mággaayu nit.

Nu xam ne ci bind bi weesuoon ne, melokaanu ba buur bu bëj-gànnar di nott ñetti tere yi dañu ko wone ci anam wu toppante; waaye jëfandikoo dëgg-dëggu xew-xew yi ñu fésal war nañu ko def ak teey, ndax ay aaya 42 ba ca 44, dañuy dëppoo ci dëgg ak aaya 41, miy yoonu dundub bésu-dibéer bu agsi ci États-Unis. Foofa la booloo bi ñett-fànn di mat, te it foofa la xebara yuuxu kawé bi jóge “penku” ak “gànnar” di tàmbali.

Ci Daniel ñaar-fukk ak benn, taalibe Adventiste yi xam nañu ci at yi ne Daniel dafa jëfandikoo benn pexe bu xëy ci ay misaalam yu Rome. Uriah Smith moo ko seetlu ci téere bi tudd Daniel and Revelation. Daniel, njëkk, mooy wax ni Rome nangu nguuru àddina bi; te ci ay aaya yu topp, mu dellu ginnaaw ca njàlbéenu taariix ba, muy wax noonu ci nangu gi ci wàllu politig, te di xamle ni Rome jëflante ak xeetu Yàlla bi ci benn taariix boobu. Te bu mu yeggee ci mujj, mu xamle noonu

ni Rome di àgg ci njéexitam. Pexe bi Daniel di jëfandikoo mooy li ñuy wax, “jàngat ak yaatal.”

Tekinik bu ñetti jëfandikoo mi, wonees na ko ci ay aaya ñent-fukk ak ñeent ba ñent-fukk ak juróom. Aaya yi ñent-fukk ba ñent-fukk ak ñett, dañuy màndargaal jëfandikoo bu ñetti jéego yi ci Room bu bees di nangu suuf si bépp; gannaaw loolu ci aaya bi ñent-fukk ak ñeent, Daniel dellu ginnaaw ci aaya bi ñent-fukk ak benn, ba “xibaar yi” ñiy waare ci saa si jaarale ko ci ràññee bu téereel biy tegtal ñaar-fukk ak juróom-ñeent junni nit; te ci kaw loolu ba ñu jogee, papaas gi génna ak mer mu réy ngir alag te faramfàcce ñu bare. Te ci aaya bi ñent-fukk ak juróom, ak ci kapitël fukk ak ñaar, aaya benn, papaas gi dikk ci mujjam, te kenn du ko dimbali, ci diggante géeg yi ak tund wu sell wu màgg wi, bi natangu nit ñi di tëj.

Ci aaya ñetti-fukk, ci Daniel fukk ak benn, gis nanu tambaliinu ab jaar-jaar bu Sister White jëlee baat ci baat, ba àgg ci aaya juróom-benn fukk ak juróom-benn, te mu bind ne: “xew-xew yu mel ni yi ñu wax ci ay aaya yii dinañu am.” Aaya ñetti-fukk ak benn ak ñetti-fukk ak ñaar dañuy wone soppi gu jaaroo ci diggante Roomu jaamono ju njëkk ak Roomu paap, ñoom di ñeenti ak juróomi nguur yi ci wax ju njëkk bu Biibël, ci seen yoon. Aaya ñetti-fukk ak ñaar day wax jaar-jaar ji tegu ne ni Roomu paap ñu ko tegge woon ci ganguna suuf si ci atum 538.

Ci wërsëet fukk ak benn mooy biñ jëkk a xamle, mooy ba Clovis, buurub Farank yi (Farās bu bees bi), taxaw ngir papiye ji ci atum 496. Gannaaw loolu, Clovis soppeeku na, bàyyi paganism bu bir te wér, dugge ci paganism bu nēbbu bu Katolisism (diineem jabarjaam Clotilda). Noonu mu jébbal nguuram ngir yékkati papiye ji ca gangune suuf si. Clovis moom lañu tegtaloon ci wax ju ne “ay loxo,” ci wërsëet bi, ndaxte dafa jébbaloon loxoom bu dooley xare ak loxoom bu dooley xalis ngir liggéey bi mu daldi yëngu ci moom.

Liggéey gu njëkk yu Clovis doon naalug liggéeyu bépp buur yi ci Europe bu jëkk doon réew yu jaamoo xonq, ñi yoon waajaloon ngir joxe ndimbal yu bare ci jigéen ju bon ju Room bi, ba jamono di dox. Clovis, te gannaaw loolu Farās, Kërceenug Katolik gi moo ko faloon ak turu taawub njëkk bu Kërceenug Katolik gi, te itam doom ju jigéen ji gën a mag ci Kërceenug Katolik gi. Moom moo doon misaalu buur bu njëkk ci ñu bare ñiy ñëw ngir def njaaloo ak jigéen ju bon ju Tir.

Ci jëfandikoo gu yonent bi, Clovis dees ko wonoon ci Ahab, mi itam defoon njaaloo ak Jezabel (te mooy misaalu kilifa gu Katolik gi ci téereb Peeñ), te moom itam moo doon buur bu jiitu ci fukk giir yi, ni Clovis nekkée misaal bu jiitu bu fukk xaax yi (xoolal Daniel saar juróom-ñaareel) yu Room gu pagan. Buur yaayu Tugal yi, ci mujj, dinañu tax jigéen ju bon ju Babilon toog ci gàngune suuf si. Ci jëfandikoo gii, Ahab ak Clovis ñoom ñaar ñépp dañuy tegtal Etazini, mi di def njaaloo ak papaas bi ci fan yu mujj ya.

Ronald Reagan mooñ na njaaloo, te dina nekk prezident bu mujj bi di gaawloo ñeneen juróom-ñeent buur yu Mbootaayu Xeet yi Benn yi ngir ñoom itam def jëf ju mel noonu. Reagan moo nekkoon prezident ci waxtu mujj ga ci atum 1989, ba tax na ci waxu yëgle bi mu war a tegtal prezident bu mujj bi ci taarix bi, fa ñeneen juróom-ñeent buur yi matale jëf jooju; ndaxte Yeesu dafa sax di won mujjug mbir ak njalbéenu mbir moomu. Reagan ku bare alal la woon, te ku siiw woon ci xibaar ak yooni jökkoo yi, ku ñu xam bu baax ndax ay waxam ak anam wu muy waxe yu qaasam, te ca njalbéen ga mu bokkoon ci kurélu Demokrasi yi, gannaaw ga mu soppi jëm ci

kuréelu Republikeen yi.

Ci aayaat ñaari-fukk ak benn, loxo yi teeruwoon ngir bésu paapasté bi dinañu soba kër-yàlla gu doole gi. Ci waxu yonent yi, kër-yàlla gu doole gi ngir Room bu bokkoon ci jëfandikoo yu ñaaw ak ngir Room bu paapasté mooy Dëkkub Room. Lii dafa sukkandiku ci ne ñaar ñiiy Room yépp nguur nañu ab jamono ju ténku ci Dëkkub Room, te bi ñuy nguuru ci Dëkkub Room, ci dëgg-dëgg dañoo nekkoon lu mel ni kenn mënu leen a not.

Room gu jaamu tàmbalee na ñetti téeméeri ak juróom-benn-fukk ak juróom-benn atam ci xareb Actium, ci atum 31 bala Krist. Daniel saar 11, aaya 24, mooy xamale ne dinañu yëgle seeni pexe yu jóge ca seen kërug doole, te mooy dëkku Room, di luñu wax “waxtu.” “Waxtu” gu yoon ci kàddug wax ju yonent yi, mooy ñetti téeméeri ak juróom-benn-fukk at; te gannaaw ñetti téeméeri ak juróom-benn-fukk at ginaaw xareb Actium, fa ñu daane Antony ak Cleopatra, Constantine génna ca dëkku Room dem ca dëkku Constantinople, te jamonoy room gu jaamu, gi ñu daan def ni duñu ko man a daane, mujje na.

Ba ñetteel yi ñetteelu tegtal ju jëfandikoo ci suufu kër gu geografik ngir Room bu paap yi (Gót yi), ñu leen génne ci dëkku Room atum 538, nguurug kawé gu Room bu paap yi, di at yu junni ak juróom-ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk (1260), tàmbalee te dox ba ci 1798, bi ñu jële paap ba génne ko ci dëkku Room, noonu ñu jox xarala gu waxoon ci bindu yonent bi gaañu dee ga ci rab wu paap ba; te ci at mi ci topp, mooy 1799, paap boobu (jigéen ja daan war rab ba) dee na bi mu nekke ci jaamono njaam.

Loxo yi (Clovis) yi doon a taxawal ngir bañeelu papaas bi dañoo war a yàq sampu kaaraange bi, te Konstantin moo tàmbalee liggéey boobu, bi mu ci xam-xam boolee ne dëkk bi mooy benn dëkk bu gën a suufe Constantinople; te dale ko ci bés booba, xeexu jaar-jaaru nettali boobu, bi noon yi Romaa di doxal, dafa sax doon jéem a daan Dëkkub Romaa; te ci atum 476, amatuwaat benn sët Roman bu dëgg bu nguur gi woon ci dëkk ba, ba ci atum 538, ba mu nekk sampu kaaraange bu Romaa gu papaas gi.

Ahab, Clovis ak Farās dañuy misaal Yuwaat Yi yi, te kër gu dëgër gi yu Yuwaat Yi mooy Sàrti Yuwaat Yi. Binde boobu ab binde bu Yàlla la, te mooy benn màndarga ci jaar-jaaru yonent. Li dale bi Ronald Reagan taxawoon ngir papasi bi ci jaar-jaar bu jiitu 1989, Sàrti gi nekk na ci kaw ataqe bu sax buy gëna yokku, ni ko kër gu dëgër ga nekkoon ci yàqug ak màbbug Room gu bokkoon ak jaamono yu ragal yàlla yu dëggadi. Bu yoonu Dibeer bi di ñëw te dëgmal ko ci Yuwaat Yi, Sàrti gi dina ñu ko daaneel bu baax. Dale na ca jamono Reagan ba ca yoonu Dibeer boobu, jaar-jaaru atum 330 ba 538 di dellusiwaat. Ci atum 538, papasi bi ñu ko teg ca nguur ga, noonu muy misaal fajug gaañu reyukatam ca yoonu Dibeer boobu.

Jamono gi jóge ci Ronald Reagan ba àgg ci yoonu dibeer mooy ab jamono ci waxu yonent Yàlla te Kàddug yonentam mo ko màndargaale bu leer. “Yàpp yi,” yi Clovis di firndeel, dañoo war a dindi itam “bés bu nekk bi,” ci nguurug Room gu njëkk a doon bennoog ngëmug xonq. Diiney nguur googu nekkoon na xonq dale ko ca njàlbéen ga, te Clovis tambalee liggéeyu wuutal diiney xonq gu bir ci kanam ak diiney Katolisism, te loolu du dara ludul xonq gu ñu sàng ci mbubb.

Etazini di dindi di far diine Protestan bu ba wax Protestantisme, bu mu doon jëfe màndarga yité Papa ci yoonu Dibéer bi di ñëw lu gaaw; ndax benn rekk la tekki baat bii “Protestant”: mooy bañ Roma. Su fekke nangu nga màndargay yité Roma, kon doo bañ Roma. Ci téere Amos, saaru ñett, aaya ñett, Amos laaj na laaj buy wax boppam ne: “Ñaar ndax man nañoo doxandoo, suñu àndul ci benn xalaat?”

«Ci yëngu-yëngu yi fi nekk léegi ci États-Unis ngir jox kurélu mbooloom gëm-gëm ak ay jëfandikoom ndimbalu réew mi, Protestan yi dañuy topp tãnk yi Katolik yu topp Papa ba jaaroon. Rax-ci-dolli, dañuy ubbi bunt bi ngir Papaas bi man a dellusi ci Amerig Protestan bi nguur gu kawé gi mu ñàkkoon ci Àdduna gu Yàgg ga.» The Great Controversy, 573.

Bi diiney njaboot yu bokk ci paganism jëlees nañu ko ba duwaat di diine gu nguur gi ci atum 508, loolu dafa mel ni tere bi, bi Pool wax ci 2 Thessaloniens saar 2, jëlees nañu ko woon lu jiitu ngir góorug bàkkaar gi feeñ ci yoonu Dibéer bi di ñëw léegi ci États-Unis. Suufëlug diine gu paganism gu feeñ, ba mu soppiwu ci diine gu paganism gu nëbbu gi di Catholicisme, amul woon ci saa si; te tarihi jàngale na ne loolu tambali na ak soppikug xelu Clovis ngir mu nekk Katolik ci atum 496, te mat na bu baax ci atum 508.

Kon nakka, daleeku atum Reagan, tàmbalee ci atum 1989, ba ci yoonu dibeer bu mad a ñëw, Protestantis gu dëgg dinañu ko téye ba mu mat ci États-Unis. Ca jamono jooju, Constitution bi, “sàmmukaayu doole” bu États-Unis, dinañu ko daaneel, te liggéey bu ñenteel bi “loxo yi” ci wërsëg 31 dina am mat, ndaxte “loxo yi” booba dinañu teg papauté bi ci gangune suuf si, ni mu nekkoon ci atum 538.

Bi nguur ga ñu defee paapaas bi ci gàngun ga ci atum 538, nettali bi nekk ci Daniel jóg na ci wax ni paapaas bi jàppee àddina si, ba tàmbalee wax mbirum ni paapaas bi sonalee nit ñi Yàlla ci taarix boobu. Ci wax juroom-ñent ba, ci saar fukki bu Daniel, Jibiriil moo xamaloon Daniel ne njariñu peeñ ma mu doon wan mooy ngir won “li di dal ci kaw nit ñi Yàlla ci bés yu mujj yi.”

Léegi agsi ñëw ngir may la xam li dina dal sa xeet ci bés yu mujj yi; ndaxte gis-gis bi mungi ngir ay bés yu bare. Daniel 10:14.

Aayaat ñaar-fukk ak ñaar ba àgg ci aayaat ñaar-fukk ak juróom-benn lañu nekk aayaat yi Rakki White waxe bu leer ne dinañu dellu, te aayaat yooyu di melal fitna ak bundxataange gi ñaari téeméeri at ak juróom-benn-fukk at gi nguurug paap ba yore woon, dale ci jamono ji ñu ko teggee ci gàngune bi ci atum 538, ba ker ba mu jotee gaaw bu rey bi ci 1798.

Te ñi ñi ñuy jëf lu bon ci kóllëre gi, dina leen yóbbu ci yéefar ak wax yu nooy; waaye nit ñi xam seen Yàlla dinañu dëgër te jëf jëf yu mag. Te ñi am xam-xam ci biir nit ña, dinañu jàngal ñu bare; waaye dinañu daanu ci saamar, ak ci safara, ak ci njaam, ak ci alalu sàcc, di ay fan yu bare. Léegi bu ñu daanee, dees na leen dimbali ak ndimbal lu néew; waaye ñu bare dinañu takkook leen ci wax yu nooy. Te yenn ci ñi am xam-xam dinañu daanu, ngir seet leen, ak ngir sellal leen, ak ngir weexal leen, ba ca jamono ju mujj ga; ndaxte loolu am na ba tey ci jamono ju ñu dogal. Te buur bi dina def ni ko soob; dina kaweel boppam, maggal boppam ci kaw bépp yàlla, te dina wax ay wax yu yéeme ci lu moy Yàlla ju Yàlla yi; te dina yégu ba ker ga mat, ndaxte li ñu dogal dina am. Daniel 11:32–36.

Aayaat yi daan mel ni dañuy nettali fitna ak bundxata ak jamono yu lëndëm yi, te saar fukk ak juróom benni bi noppi won ne paapaas gi dina yegg ci jàmm ba ker gi Yàlla jëkk a mer ci réewum bëj-gànnar gu Israyil, te loolu mat a mat ci atum 1798. Danyeel jëkk a won naka lañu teggee paapaas gi ci gàngunaayu suuf si, ba noppi naka la paapaas gi jëfandikoo ak nit ñi Yàlla, te gannaaw loolu mujjug paapaas gi. Saar ñent-fukk ba ñett-fukk ak ñett ci Danyeel fukk ak benn, dafay won naka la paapaas gi di jël saytu adduina si, ba noppi saar ñent-fukk ak ñeent dafay won naka la di fitnaal nit ñi Yàlla yu mujj-jamono yi, te gannaaw loolu saar ñent-fukk ak juróom dafay won naka la di agsi ci mujjug mujjam, te kenn du ko dimbali.

Baatu Ebraay bu ñuy wax “dëgg”, Ki Waxkatu Këmaane ji bind na ko ci dajale araf bu njëkk, bu fukk ak ñettal, ak bu mujj ci alifbe Ebraay bi, ngir sos baat bi di “dëgg.” Fukk ak ñett mooy màndargay ñàkk dëgglu, te bu njëkk bi dafa taxawal bu mujj bi.

Saar benn fukki ak benn bii day wax njëg dëggal Room gu bokk ci ñenti nguur yi ci waxu yonent yi nekk ci Biibël bi, te saar benn fukki ak juróom-benn bii moom ràññee njeexital Room gu baadool bu paap bi ni muy juróomeelu nguur gi ci waxu yonent yi ci Biibël bi. Ci diggante njàlbéen bu njëkk bu mbëggeelu Room ak njàlbéen bu mujj bu mbëggeelu Room am na réerug dëggadi, bi paap bi teewlu, ci reyi ay milyoŋ yu bari ci nit ñi Yàlla moom ci jaar-jaaru nettali bi nekk diggante ndoorte ak njeexital. Jëfandikookat ay saar yooyu dafa yebal màndargay “dëgg.”

Aayaat ñeent-fukk ak juróom benna ba juróom-ñaari, yi aayaat fanweeri ak ñett-fukk ba juróom-benn la melal, tambalee na ak réerug paapas, te mu jeex ak réerug paapas. Ci diggante jaar-jaar boobu tambalee ci atum 1798 ba ci jeexital waxtuw yégle, am na ñaawteefug Room gu bees gi, di delluati rey nit yu Yàlla. Jëfandikookat aayaat yii itam yor na màndargay “dëgg”, te ñoo méngoo ak seen bopp ngir joxe ñaari seede yu saxal “dëgg”; te ñaar ñépp di wax ci Room, moom mi di misaal mi dina “sampu peeñ mi”.

Te ci jamono yi, ñu bare dinañu jóg ci buuru bëj-gànnar bi; noonu itam ñi tooñ sa xeet dinañu yékkatu ngir saxal peeñ mi; waaye dinañu daanu. Daniel 11:14.

Mbiri waxu jëm ci yonent bi Daniel jëfandikoo ci saar fukki benn, du ñu ko jëfandikoo rekk ci aaya ñetti fukk ak juróom ak benn ba ñetti fukk ak juróom ak juróom-benn, te itam ci ñenti fukk ba ñenti fukk ak juróom. Aaya fukk ak ñent ba fukk ak juróom-ñent dañuy wone ni Roomu bàŋqaas bi nangu woon nguur gi ci addina, te gannaaw loolu aaya ñaar fukk ba ñaar fukk ak ñent dañuy wone ni Roomu bàŋqaas bi jëfandikoo ak askanu Yàlla; te dale ci aaya ñaar fukk ak ñent ba ci aaya ñetti fukk, dafa tëral mbëggeelu Roomu bàŋqaas bi.

Aayaat fukk ak ñeent mooy tambali Room bu bokk ci xeeti ña dul jaamu Yàlla, te aayaat fanweeri mooy mujjug Room boobu bu bokk ci xeeti ña dul jaamu Yàlla. Ci taarix bi ñu tegu ci digg ba, Room boobu bu bokk ci xeeti ña dul jaamu Yàlla, ñu ko xamle ne mooy mi daaj Krist, ba tax noonu, bëgg-dëggadi digg ba mooy wone ne aayaat yii “dëgg” lañu. Alfa ak Omega def na Sayinatuuram ci bépp fan ci saraxalekat fukk ak benn ci téereb Daniel.

Saar ñent-fukk ak ñeent dafay ëmb jaar-jaar bi tambalee ci at yi Ronald Reagan, te muy wone xeexandoo bi ñu defoon diggante Njiitu Réewum Etazini ak nit ku bàkkaar. Moo ténku jamono ju

mat seeni dayo ba ci nguurug baapaas ñu ko teg ci gàngune suuf si, ni mu nekkoon ci atum 538. Du mbir mu amul solo ne Clovis, buurub Farās yi, te mooy Farās ju bees jii, mooy màndarga Etazini. Clovis dafa misaaloona Reagan. Reagan nekkoon màndargay Protestantism, ni ko Clovis nekkoon màndargay paganism.

Xare bi Clovis, Buurub Farāk yi, soppikoo ci Katoligis, mooy Xareb Tolbiac (mi ñuy wax itam Xareb Zülpeich walla Xareb Cologne). Xare boobu am na ci atum 496. Jamono jooju Clovis bokkoon na ci ñi dul gëm Yàlla; waaye bi xare ba deewe, ba mel ni ay mbooloom dañoo nekkoon ci nguy dakk, mu ñaan Yàllay Kiristaan yi, di Yàllab jabaram ju Katolig, ngir mu dimbali ko, te mu fas yoonu ne bu mu génnee ak ndam, dina soppiku ba nekk Kiristaan. Clovis jël na ndam ci xare ba, te looloo tax moom ak benn wàll bu mag ci ay xarekatam yu Farāk soppiku ci Katoligis, te loolu doon na lu am solo lool ci kiristaanalisisiyoŋu Farāk yi.

Ronald Reagan, mi waxoon ne mooy Protestant, xamle ne li ko tax a sos benn boole bu suturaak ak paab bu Room mooy ne dafa gëm bu wóor ne Union Soviétique mooy antikrist bi ci yëglebii yonent yi ci Biibël bi. Ci xareb Reagan ak Union Soviétique bu jëkk ba, te mënul a xam mbirum njaxlafam ci kan mooy antikrist bi, mu bokk ak antikrist bi.

«Ñi yàqu ci xam-xamu kàddu gi, te gisul njàngatug antikrist bi, dinañu def seen bopp ci wetug antikrist.» Kress Collection, 105.

Etazini mooy benn misaal bu yonent ña wax ñaari yoon, ni ko ñaari geen yu rab wu suuf si di tegtal. Farās itam mooy benn misaal bu yonent ña wax ñaari yoon, ni ko Sodom ak Ejipt ci Kàddug Yàlla gi ci Apokalips, saar fukki benn, di tegtal. Farās mooy doom bu njëkkub papaas bi, te Reagan, miy tegtal Etazini, mooy ki njëkk ci fukki buur yi ci Apokalips saar fukki juróom ñaar, ci fan yu mujj yi, a def njaaloo ak jigéen ju bon ju Tir, ji ñu fattewoon dale ko 1798. Ñu ko fatte woon ca jamonoy mujj ga ci 1798, waaye mu tàmbali a fàttaliku ca jamonoy mujj ga ci 1989.

Clovis, kilifaayu Farās, màndarga tàmbali ab jamono ju indi ba ñu teg papaas ci gàngune gi ca 538, fa ba noppi papaas jox xeeru Dibéer ca Kurélu Orléans. Reagan, kilifaayu États-Unis, itam màndarga tàmbali ab jamono ju indi ba ñu dellu teg papaas ci gàngune suuf si yépp ci xeeru Dibéer bi di ñëw léegi.

Farās mooy gàttug doole ñaari wàll yi tegon papauté bi ci nguur gi ci 538, te Farās itam, jaarale ko ci jeneralam Berthier bu Napoleon, wàcce na papauté bi ci gangune gi ci 1798. Mbooloom États-Unis moo di teg papauté bi ci gangune gi ci fan yu mujj yi, te ni mu nekk buur bu njëkk bi ci fukki buur ya, États-Unis dina mujj “def ko àll, baaxal ko, lekk yàppam, te lakk ko ak safara.”

Wax fukki fanweer ñatt-fukk ak benn dafay yégal jaar-jaaru wax ji nekk ci wax fukki ak benn, te mu wone ne liggéeyu delloo papasi bi ci gàngune suuf si ci kaw nguur gi, dañu ko tegtal ak jamono ji tambalee ak Ronald Reagan, te jeexee ak prezidaŋ bu mujj bu États-Unis. Prezidaŋ bu mujj boobu dees na ko doon misaaloo ak Reagan, ndaxte Yeesu dafa sax wone mujje gi ak ndoorte gi.

Ci aaya yu jëkk yi nekk ci Daniel fukki benn, waxu yonent bi feeñ na fa (ayaat ñaar), te fa lanu gis jaar-jaari mbootaay bi jiitu jaar-jaari nguurug Gres. Gres mel na Mbootaayu Xeet yi, ak nguurug benn àddina bi bu fukki buur yi ci Pexe 17. Ayaat ñett ci Daniel 11 di tàmbalee wax ci Alekanda

Bu Mag, te aayaat ñaar dafay tegtal jaar-jaar bi jiitu nguurug benn àddina bi ci fan yu mujj yi.

Ci benn benn bi, Jibraayil dafa wax rekk ne moom moo dooleel woon Daryus ca njàlbéenu nguurug Med ak Pers yi, waaye Jibraayil dikkoon na ca Daniel ci saraxu fukki benn ba, ba fa Sirus mi dëkk Pers moo doon buur, te du Daryus mi Med. Gannaaw bi mu leeraloon bu baax ne nguur ga boolees na ko ci kàddug waxu Yàlla muy ñaari wetu nguurug Med ak Pers yi (ni Farās ak Etaazini bokk), Jibraayil daldi tàmbalee jaar-jaar ju jiitu nguur gu àddina si yépp gu Alekàndar Mag.

Léegi nag maa, dinaa la won dëgg gi. Xoolal, ñetti buur yu nekk ci Persi dinañu feeñaat; te ñeenteel bi dina gën a bare alal fu leer ci ñoom ñépp: te ci dooleem, jaarale ko ci ay alalam, dina yëngal ñépp ngir ñu jàmbat ci réewum Gres. Daniel 11:2.

Alfa ak Omega dañuy feeñale njexital benn mbir, ak ndoortem; te saar ñaareel bi dafay wax ci jaar-jaaru nettali gi jiitu ndigal gi war a doxal nguuru benn àddina, ni ko nguuru Giriis gu Aleksaandar Magno teewal. Saar ñaareel bi mooy rëddub yoon wi ci wax ju ñeel Mbooloom Etat Yi Uñis, mi, ci mu mel ni kàttan gu ñaari kàkk yu fan yu mujj yi, ni ko kàttan gu ñaari xaaj gu Med ak Pers feeñale woon, te itam ni Farās, saar bi dafay won buur yi di misaalu prezident yi ci Mbooloom Etat Yi Uñis ci fan yu mujj yi, ñiy taxawal seen bopp bala nguuru benn àddina gu ñetti xaaj gi ñeel njaay mi, rab wi ak waxkat bu dëggul bi. Clovis dafa mengook Reagan ni prezident bu jëkk bi ci ndoorte jaar-jaar ji di jëm ci delloo antikrist ci gangunam.

Ba ca jamono Cyrus, ci Daniel benn fukki 11, dina amoon ñett buur yu toppante, te gannaaw leen ñeenteelu buur bu gën a bare alal leen ñépp. Darius moo nekkoon buur bu jëkk ci nguurug Medo-Perse, te Cyrus, mi yoroon nguur ba jamono ji Daniel jotée jaar-jaar ba ci Gabriel, mooy ñaareelu buur bi. Ñent buur a daan topp Cyrus; kon ñeenteelu buur bi ci ñi ko topp, mooy juróomeelu buur bi.

Buuru buur la doon doon buur bi gën a am alal, te prezidaa bu bari alal bi (buur bi) dina yëngu-lépp ci suuf ak nguurug Giris. Prezidaa yi dale ci Reagan, mooy Bush bu njëkk, Clinton, Bush bi ñaareel, Obama; kon buur bi ñetteel ak juróomeel bi, te gën a am alal, mooy Trump. Buur boobu (prezidaa boobu) dina “yëngu” nguurug Giris bi (globalist yi). Tegginu waxu Ebrë “yëngu,” am na solo lool ci leeral yi.

Baatus Ebrë buñ tekki ne “yëngu” ci kàddu gi, mooy aff bu njëkk buy tekki “yeewu”, walla “jog”. Ci jaar-jaar bu ñu misaale ci ñeenteelu buur bi topp Koorees, dinañu yékkati ab njiitu réew bu gën a bare alal ba ñépp yeneen njiiti réew, te ci dooleem ak kàttanam dina am “yeewu” juñuy indil ci Gereg. Gereg, mi nekk misaalu globalism, progressivism ak “woke-ism,” dinañu ko teg ci kanam jaar-jaar bu juróomeelu njiitu réew bi gën a bare alal. Moom dina yeewal bépp mbooloom suuf si ci werante gu jëm ci progressiv “woke-ism” ak nguurug àddina sépp.

Xëyu ci yokkute gu jëfandikoo gu “woke-ism” buy dox ndànk-ndànk, te ñu indi ko ci nguurug prezident bi gëna bari alal, am na ci geenug Républiquein, ca jamono jooju sax la xëyu ci yëg-yëgu fukk i janq yi ame ci geenug Protestan.

Dinanu yokk sunuy njàng mi ci Daniel fukki benn sarax, ay ñent-fukk, ci beneen mbind mi di ñëw.

«Maspalé yàgg-na, su gëm-gëm ak ragal Yàlla wàññiku na lool ci barab yu bari, waaye am na ci yi di topp Kirist ci dëgg ci mboolem mbooloo yooyu. Bala ndaw ñëwug àttey Yàlla yu mujj yi ci kaw suuf, dina am ci biir askanu Boroom bi njël bu mag ci xel mu sell mi njàlbéen, bu ñu gisul woon li mel noonu li dale ca jamonoy ndaw yi. Xel mu Sell mi ak kàttanam Yàlla dinañu tuuru ci kaw ay doomam. Ci waxtu woowa, ñu bare dinañu tas seen bopp ak mbooloo yooyu, fa bëgg adina ji wuutalée bëgg Yàlla ak kàddoom. Ñu bare, muy ñi di jàngalekat ak nit ñi, dinañu nangu ak mbégte dëgg yu mag yooyu, yi Yàlla tax ñu yégle ci jamono jii ngir waajal askan wu jekk Boroom bi ci ñaareel ñëwam. Noon bu bon bi, moom miy noonug bakkan yi, bëgg na tere liggéey boobu; te bala jamonoy yëngu yooyu agsi, dina jéem a tere ko ci dugal lu mel ni moom te du moom. Ci mbooloo yi mu man a dugal ci sañ-sañam bu nax, dina def ba mel ni barke bu njëkk bu Yàlla ñëw ci seen kaw; dina feeñ li nit ñi yaakaar ne mooy yëngu gu mag ci diine. Mbooloo mu bare dinañu bég ci ne Yàlla mingiy liggéey ci seen biir ak kéemaan yu mag, fekk liggéey bi bokk na ci beneen xel. Ci melow diine, Seytaane dina seet a yaatal sañ-sañam ci kaw àddina su Kiristaan.» The Great Controversy, 464.